

Dosarul nr. 2ra-284/20

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) C. Valah

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) Gr. Dașchevici, A. Panov, L. Bulgac

D E C I Z I E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva lui Maleca Valeriu, Maleca Nadejda și Brunin Zinaida intervenient accesoriu Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului ocupat abuziv,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, s-a casat hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2018, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Maleca Valeriu, Maleca Nadejda și Brunin Zinaida intervenient accesoriu Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului ocupat abuziv.

În motivarea acțiunii, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au menționat că la 26 februarie 2018, în rezultatul controlului privind folosirea rațională și după destinație a resurselor funciare din municipiul Chișinău, s-a constatat că Maleca Valeriu, Maleca Nadejda și Brunin Zinaida, fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate, în lipsa deciziei Consiliului municipal Chișinău privind atribuirea terenului, au ocupat ilegal un lot de teren proprietate municipală cu suprafața de 0,0243 ha din str. Bugeacului 3 municipiul Chișinău.

Pe terenul ocupat abuziv a fost edificat un gard capital neautorizat pe perimetrul terenului.

A solicitat Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău demolarea construcției neautorizate și eliberarea terenului ocupat ilegal din str. Bugeacului 1 mun. Chișinău cu suprafața totală de 0,243 ha.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău.

Prin decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, s-a casat hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a obligat Maleca Valeriu, Maleca Nadejda și Brunin Zinaida să demoleze construcția samavolnică (gardul) edificată în str. Bugeacului 1 municipiul Chișinău și s-a elibereze terenul respectiv cu suprafața de 0,0243 ha.

La 17 decembrie 2019, Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Maleca Valeriu, în motivarea recursului a invocat aprecierea arbitrară de către instanța de apel a probelor.

Astfel a menționat că bunul imobil (teren și construcțiile aferente acestuia), amplasate în municipiul Chișinău, str. Bugeacului 1, aparțin cu drept de proprietate pe cote-părți lui Maleca Valeriu și Maleca Nadejda $\frac{1}{2}$ cotă-parte și Zinaidei Brunin $\frac{1}{2}$ cotă-parte, în temeiul contractului de vânzare cumpărare din 13 noiembrie 2011 și respectiv în temeiul contractului de donație din 17 august 2006.

De asemenea, recurentul a specificat că la înaintarea cererii de chemare în judecată, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au pretins ocuparea abuzivă a terenului litigios, făcând referire la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/15 din 13 mai 2014, care nu a fost anexată la materialele cauzei.

Prin urmare recurentul a reiterat că prin decizia instanței de apel, s-a admis o ingerință în dreptul de proprietate, fapt ce pune în pericol garanțiile acordate în vederea protejării proprietății private, or, în cazul în care există o ingerință în dreptul de proprietate, aceasta urmează să fie justificată de către stat.

La fel, a relatat că până la adresarea în instanța de judecată, urma a fi inițiată procedura administrativă prin aplicarea prevederilor Codului contravențional și respectiv măsurile de siguranță prevăzute de acesta în vederea eliberării terenului prin demolarea construcțiilor existente pe acest teren.

La 15 ianuarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către Instituția Publică "Agenția Servicii Publice", Primăria și Consiliul municipal Chișinău la data de 20 ianuarie 2020 (f.d. 180-182).

Plicul expediat în adresa Zinaidei Brunin a fost restituit în adresa instanței de recurs cu mențiunea "nereclamat".

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 octombrie 2019.

Astfel, recursul declarat de Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, la data de 17 decembrie 2019, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea din 19 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 17 octombrie 2019, rezultă că cauza a fost examinată în lipsa participanților la proces.

Art. 274 alin. (2) Codul de procedură civilă, statuează că, în procesul-verbal al ședinței de judecată se indică: instanța care judecă cauza, numele membrilor completului de judecată și al grefierului; date despre prezența participanților la proces, a reprezentanților, martorilor, experților, specialiștilor și a interpreților; date despre înregistrarea audio a ședinței de judecată și echipamentul folosit; enumerarea acțiunilor procesuale exercitate în condițiile prezentului cod, cu indicarea orei și a datei efectuării; încheierile protocolare ale instanței de judecată; data întocmirii definitive a procesului-verbal.

Studiind conținutul procesului-verbal din 17 octombrie 2019 a instanței de apel, precum și audiind înregistrările audio din aceeași dată, Colegiul constată că instanța de apel, la examinarea prezentei cauze nu a respectat consecutivitatea examinării cauzei, a omis faza cereri/demersuri, nu a cercetat materialele cauzei, or, examinarea cauzei în ordine de apel este prelungirea examinării cauzei în fond și respectiv, urmează de respectat fazele procesului civil, enunțate supra.

La fel, Colegiul menționează că instanța de apel avea obligația de a da un răspuns cert referitor la relevanța unui înscris sau altuia, în condițiile când este obligată să reflecte în hotărâre motivele, relevanța, admisibilitatea, veridicitatea

probelor și toate probele în ansamblu, legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei, concluziile sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele, rezultând din prevederile art. 130 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, Colegiul reține că decizia instanței de apel nu întrunește condițiile de legalitate prevăzute la art. 239 din Codul de procedură civilă.

Deci, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale invocate supra, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în mod arbitrar, incomplet, evaziv, deoarece soluția instanței de apel nu întrunește condițiile unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, în conformitate cu art. 25 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Totodată, Colegiul constată că decizia instanței de apel este una contradictorie.

În conformitate cu art.241 alin.(5) și (6) din Codul de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Din sensul normelor de drept citate, rezultă că hotărârea instanței de judecată trebuie să fie certă și consecutivă, iar între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță.

În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul cuprinzând o altă concluzie decât aceea pe care o impuneau motivele, această hotărâre este nemotivată și are drept consecință nulitatea ei.

Aceste prevederi legale de către instanța de apel nu au fost respectate.

La caz, Colegiul reține că instanța de apel în partea de motivare a deciziei, a considerat ca fiind întemeiat apelul și pasibil de admitere, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău.

Însă, prin dispozitivul deciziei, instanța de apel a decis casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii înaintată de Scripnic Veronica, care nu este parte și nici participant la litigiul în cauză.

Prin urmare, Colegiul reține că cele menționate servesc drept temei de casare a deciziei recurate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Maleca Valeriu, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie.

Se casează integral decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva lui Maleca Valeriu, Maleca Nadejda și Brunin Zinaida intervenient accesoriu Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate și eliberarea terenului ocupat abuziv, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari